

Miten tutkittua ja perinteistä tietoa voidaan hyödyntää viranomaistyössä ja mitkä ovat hyödyntämisen haasteet?

Poro- ja kalapäivät 27.8.2024

Kellokas, Ylläs

Tapio Hakaste, MMM/Luonnonvaraosasto

Mistä aion puhua

- Hallinnon - viranomaistyön näkökulma
 - Missä yhteyksissä tietoa käsitellään, miten tietoa tulee esille
- Miltä tutkittu ja perinteinen tieto näyttää oman työkokemuksen valossa
- Millaisia haasteita tiedon käytössä, miten tietoa kannattaisi käyttää
- Perinteinen tieto - paikallinen tieto - hiljainen tieto

Säädöstyötä ja KV-yhteistyötä varten tarvitaan tietoa

- Uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö lähtökohtana, Kalastettavaa riittää ja kalavesille pääsee
 - Onko tilanne muuttunut?
- Kalastuslaki
- Perustuslain perusoikeuksien yhteensovittaminen; omaisuuden suoja (15 §), Saamelaisten oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin (17 §) Vastuu ympäristöstä (20 §)
- Oikeasuhtaisuus
- Kansainvälinen yhteistyö lohikantojen hoidossa
 - Pohjois-Atlantin lohensuojelujärjestö NASCO, EU:n yhteinen kalastuspolitiikka
- Tutkittu tieto tärkeää, säännöllistä, vertailtavaa
 - Onko riittävän konkreettista säädöstyön pohjaksi
 - Antaako kokonaisen kuvan tilanteesta

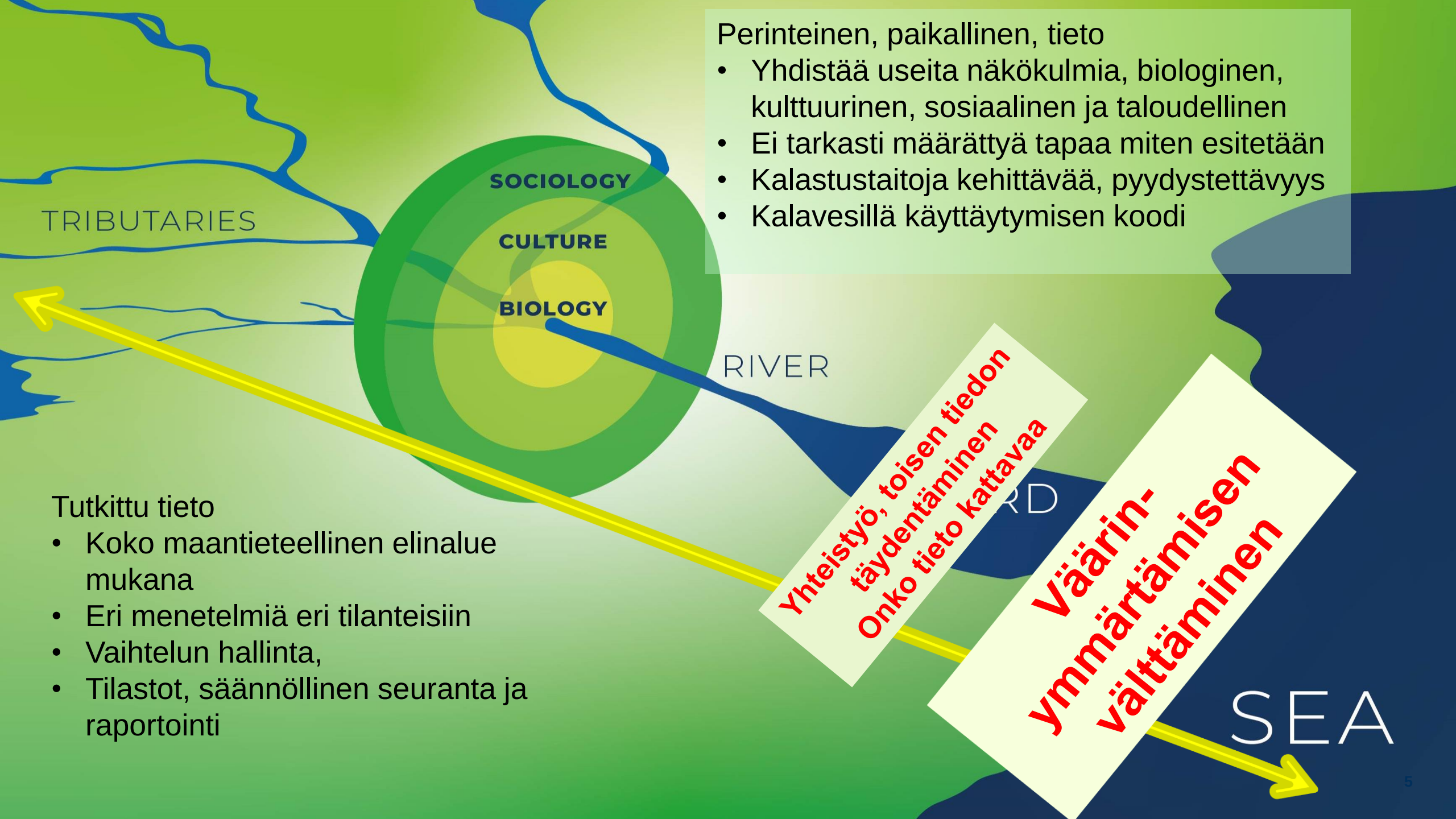

Tietoa kalavesien ääreltä

- Kalastajan oma kalastuskokemus ja kalastushistoria näkyy perinteisessä/paikallisessa tiedossa
- Kalastaja haluaa kehittyä
 - Tieto liittyy suurelta osin pyydystettävyyteen, miten - missä - koska kannattaa kalastaa
- Halu tehdä jotain oman kalaveden hyväksi, joka kanavoituu toimintana
 - Kalojen istuttaminen, kalavesien kunnostus
 - Haitalliseksi koettujen lajien poisto
- Haetaan yksittäistä keinoa, jolla pulma ratkeaisi
 - Tämän rinnalla kalastusmääräyksistä (vapaaehtoisesti) sopiminen on paljon työläämpää ja monimutkaisempaa
- Kalavesillä käyttäytymisen koodin avaaminen

Perinteinen, paikallinen, tieto

- Yhdistää useita näkökulmia, biologinen, kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen
- Ei tarkasti määrättyä tapaa miten esitetään
- Kalastustaitoja kehittävää, pyydystettävyyys
- Kalavesillä käyttäytymisen koodi

TRIBUTARIES

SOCIOLOGY

CULTURE

BIOLOGY

RIVER

**Yhteistyö, toisen tiedon
täydentäminen
Onko tieto kattavaa**

**Väärin-
ymmärtämisen
välttäminen**

SEA

Tutkittu tieto

- Koko maantieteellinen elinalue mukana
- Eri menetelmiä eri tilanteisiin
- Vaihtelun hallinta,
- Tilastot, säännöllinen seuranta ja raportointi

Eri tyyppisen tiedon yhdistäminen

- Uusia käyttötapoja tutkitun ja perinteisen tiedon yhdistämiseen Tenolla:
 - Mistä lohta ei tule saaliiksi - > paremmat mahdollisuudet muiden kalalajien kalastukseen, oikea ajankohta ja paikka
 - Kyttyrälohen pyynti
 - Meritaimenen loppukesän kalastuspaikat